

PAPER DETAILS

TITLE: Dijital Göçebeler için Mobil Yasam ve Mekânsal Tasarım Çözümlerinin İncelenmesi

AUTHORS: Teoman Baris Gül, İsmail Emre Kavut

PAGES: 119-148

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4597213>

Dijital Göçebeler için Mobil Yaşam ve Mekânsal Tasarım Çözümlerinin İncelenmesi

Review Of Mobile Life And Spatial Design Solutions For Digital Nomads

Teoman Barış GÜL^A

ORCID: 0009-0008-3595-3932 ♦ Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Fakültesi, İç Mimarlık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi ♦ teomanbarisgul@gmail.com

Doç. Dr. İsmail Emre KAVUT

ORCID: 0000-0003-2672-4122 ♦ Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İç Mimarlık Bölümü ♦ emre.kavut@msgsu.edu.tr

Özet

Dijital yeniliklerin hızlı bir şekilde geliştiği günümüzde, yaşam biçimleri gibi iş hayatlarının da gelişimlerle birlikte önemli ölçüde değişiklik gösterdiği bilinmektedir. Bilgisayar aracılığıyla uzaktan çalışma modelinin daha fazla yaygın hale gelmesiyle "dijital göçebelik" adı verilen yenilikçi bir yaşam ve iş hayatı ortaya çıkmaktadır. Bu araştırma, dijital göçebelerin yaşam tarzına uygun mobil yaşam mekânlarının tasarım ilkelerini ve bu çözümlerin iç mimarlık alanındaki etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Dijitalleşme çağında ortaya çıkan dijital göçebelik kavramı, sabit bir mekâna bağlı kalmadan çalışma ve yaşam özgürlüğünü benimseyen kişilerin gereksinimlerini ele almaktadır. Çalışmada, dijital göçebeler için ergonomik, çevre dostu ve teknolojiyle uyumlu mekânsal çözümler incelenmiştir. Araştırmanın yöntemi, literatür taraması, örnek olay analizi ve seçilen mobil yaşam mekânlarının incelenmesi üzerine kurulmuştur. İnceleme kapsamındaki örnekler arasında, "tiny house" adı verilen küçük konutlar, mobil yaşam birimleri, modüler yapılar ve taşınabilir ofis sistemleri yer almaktadır. Bu tarz mekânlar, taşınabilirlik, çok amaçlı kullanım ve fonksiyonel tasarım olanaklarıyla dijital göçebelerin ihtiyaçlarını önemli ölçüde karşılamaktadır. Ayrıca, esnek yaşam alanları ve sürdürülebilir çözümler açısından detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Dijital göçebelerin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilen bu mekânlar, özellikle esnek yaşam alanları ve sürdürülebilir çözümler açısından detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Elde edilen bulgular, ergonomik tasarımların kişilerin fiziksel ve zihinsel sağlığını olumlu yönde etkilediğini, modüler mekânların ise farklı kullanım ihtiyaçlarına uyum sağlayacak şekilde yeniden düzenlenebildiğini göstermektedir. Bunun yanı sıra, sürdürülebilir malzeme kullanımı ve enerji verimliliğini artıran teknolojiler çevresel olumsuz etkileri en aza indirmektedir. Dijital göçebeler için yüksek hızlı internet altyapıları, taşınabilir enerji çözümleri ve akıllı sistemlerle bütünleşmiş çalışma alanları kritik bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, tasarlanan mobil yaşam mekânları, dijital göçebeler için esneklik, sürdürülebilirlik ve teknolojik entegrasyon gibi gereksinimlere yanıt veren bir yaşam modeli sunmaktadır. Bu araştırma, gelecekteki iç mekân tasarımlarına kaynak oluşturmayı ve dijital göçebeler için işlevsel, çevreci ve yenilikçi tasarım anlayışına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Mobil yaşam alanlarının artan popülaritesi, iç mimarlık ve mekânsal tasarım disiplinleri açısından yeni perspektifler sunarken, dijital göçebelerin hareket özgürlüğünü koruyarak üretkenliklerini artırmalarına da olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital göçebe, dijital göçebelik, mobil yaşam, mobilite, küçük konut

Extended Abstract

The advancement of digitalization in contemporary society has significantly transformed traditional working and living models. Integrating internet-based technologies and mobile work solutions has led to new lifestyles where spatial constraints no longer define professional engagements. One of the most notable developments in this transformation is the rise of "digital nomadism," a lifestyle where individuals conduct their professional activities remotely, independent of fixed office spaces. Digital nomads leverage technological innovations to perform their tasks from any location, allowing them to combine

^A Gül, T. B., & Kavut, İ. E. (2025). Dijital Göçebeler için Mobil Yaşam ve Mekânsal Tasarım Çözümlerinin İncelenmesi. Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi, 10(1), 119-148.

work with a flexible and mobile living experience. Unlike traditional employment structures, which emphasize stability and fixed working environments, digital nomadism prioritizes independence, adaptability, and mobility. Consequently, this shift in work culture has necessitated the development of spatial solutions that align with the unique requirements of digital nomads, particularly in interior architecture. This research aims to evaluate the design principles of mobile living spaces tailored to digital nomads' needs and examines how these principles shape contemporary interior architecture.

The theoretical foundation of this study revolves around two interrelated concepts: digital nomadism and mobile living. Digital nomadism refers to a modern work model in which specific geographical locations no longer bind individuals to perform their jobs. This flexibility is facilitated by digital technologies, which enable seamless communication, collaboration, and task execution across global networks. Digital nomads require internet connectivity and demand spatial designs that accommodate their dynamic lifestyles. In parallel, mobile living is a lifestyle concept that promotes adaptability and movement, allowing individuals to reside in spaces that are not permanently fixed to one location. As the prevalence of digital nomadism increases, mobile living has emerged as an essential factor in contemporary spatial planning, influencing architectural and interior design strategies. Flexibility, multifunctionality, and portability have become key considerations in designing these spaces, ensuring that digital nomads have practical and comfortable environments.

This study focuses on the interior design solutions developed to address the spatial needs of digital nomads. The primary objective is to analyze mobile living spaces' ergonomic, sustainable, and technology-integrated principles and propose innovative interior design approaches. The research employs a literature review method to achieve this, examining various mobile housing solutions, including tiny houses, caravans, modular structures, and mobile workspaces. These case studies illustrate how mobile homes can be optimized for remote work while balancing functionality, aesthetics, and environmental sustainability. By investigating the spatial organization, user experience, and ergonomic design features of these living spaces, the study identifies the advantages they offer to digital nomads.

This research indicates that mobile living spaces designed for digital nomads must fulfill several core requirements: portability, modularity, and functionality. Portability allows individuals to relocate seamlessly, adapting their work and living conditions to different environments. Modular designs allow users to configure their spaces based on personal needs, optimizing functionality without compromising comfort. Additionally, ergonomic solutions are crucial in enhancing user well-being, as digital nomads often spend prolonged hours working in confined spaces. Properly designed furniture, adjustable workstations and efficient use of natural lighting improve productivity and overall comfort.

Sustainability is another essential aspect of mobile living spaces. Integrating eco-friendly materials, energy-efficient technologies, and self-sustaining systems minimizes these environments' environmental impact. Many mobile homes incorporate solar panels, rainwater harvesting systems, and insulation materials that regulate temperature while reducing energy consumption. These sustainable practices align with the values of environmentally conscious digital nomads and contribute to the broader goals of ecological responsibility in architectural design.

Furthermore, technological advancements play a critical role in enhancing the usability of mobile living spaces. High-speed internet connectivity, innovative energy solutions, and automation systems allow digital nomads to work efficiently from any location. Many mobile homes now have smart home features, such as voice-activated lighting, climate control systems, and wireless charging stations, facilitating a seamless and productive work environment. The integration of these technologies ensures that digital nomads remain connected and can conduct their professional activities without interruptions.

The results of this study highlight the growing significance of mobile living spaces as a viable alternative to conventional housing models. As the workforce continues to shift towards remote and flexible employment structures, the demand for well-designed mobile spaces is expected to increase. The findings emphasize that ergonomic and modular designs improve the overall experience of digital nomads by creating adaptable environments that cater to their dynamic work and lifestyle needs. Sustainable materials and energy-efficient solutions enhance these spaces by promoting environmental conservation and reducing operational costs. Additionally, incorporating advanced technological systems ensures that digital nomads can maintain connectivity and productivity regardless of location.

In conclusion, mobile living spaces offer digital nomads a unique combination of flexibility, sustainability, and technological integration. By redefining the traditional housing concept, these spaces accommodate the evolving needs of remote workers and contribute to developing innovative spatial solutions in interior architecture. The study suggests that as digital nomadism becomes increasingly prevalent, architects and designers should focus on creating more adaptable, eco-friendly, and tech-driven living environments. This research provides valuable insights into the evolving nature of interior design and highlights the potential of mobile living spaces as a sustainable and functional model for the future.

Keywords: Digital nomad, digital nomadism, mobile life, mobility, tiny house

Giriş

Dijital çağın hızlıca gelişim gösterdiği günümüzde, yaşama şekilleri gibi çalışma biçimleri de bu dönüşümle birlikte önemli derecede değişim göstermiştir. Uzaktan çalışma hayatının gittikçe yaygınlaşmasıyla "dijital göçebelik" adı verilen yeni bir yaşam ve çalışma modeli ortaya çıkmıştır. Dijital göçebeler, sabit bir yerleşime bağlı kalmadan ve çalışanların kendi tercihleriyle dünyanın herhangi bir yerinde çalışmayı sürdüren bireyler olarak tanımlanmaktadır (Hermann ve Paris, 2020, s. 331). Bu yaşam tarzına dönüşen sistem, geçimlerini sağladıkları işleri internet yoluyla halleden ve yerleşik hayattan farklı olarak daha hareketli yaşamayı seçen bir grubu tanımlamaktadır. Bu sürekli seyahat halinde olma durumu, dijital göçebelerin geleneksel yaşama ve çalışma mekanlarından farklı olarak çeşitli ihtiyaçlar geliştirmesine neden olmuştur. Fonksiyonelliği, taşınabilirliği ve sürdürülebilirliği daha fazla olan yaşam alanları bu yeni nesil dijital göçebelerin öncelikli tercih ettiği yerler haline gelmiştir (Deniz, 2019, s.108).

Dijital göçebelerin genel ihtiyaçları, yaşam ve çalışma alanlarıyla bir arada bulunan, mobiliteye (bir yerden başka bir yere hareketine) uygun tasarımlar gerektirmektedir. Geleneksel yaşama uygun mekânsal çözümler, sürekli hareket halinde çalışan bireylerin ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalabilmektedir. Bu nedenle, iç mimarlık ve iç mekân tasarımı, esneklik ve taşınabilirlik kavramlarını ön planda tutarak çözüm amaçlı yeni tasarım arayışlarına girmektedir. Yaşam mekanlarının mobil birimleri, dijital göçebelerin yaşama ve çalışma şekline uygun olarak ergonomik, işlevsel ve çevre dostu malzemelerle yapılan alanlar sunmaktadır (Akgis İlhan, 2021, s.24-25). Bu tarz mekanlar arasında tercih edilen mobil konutlar, karavanlar, modüler yapılar ve bazı küçük konutlar dikkat çekmektedir. Dijital göçebelerin bu mobil yaşam tarzını tercih etmelerinin öncelikli nedenlerinden biri, bu yapıların daha rahat rahat taşınabilmesi, ergonomik çözümler sunması ve bireylerin ihtiyaçlarına göre işlevsellik sağlayabilmesidir. Sürdürülebilirlik ana temasında olan bu yapıların, dijital göçebelerin hareket özgürlüğünü korumasının yanı sıra çevresel kirlilik bakımından minimal seviyede yaşam alanları sunması, bu bireylerin yaşam felsefesine uygun çözümler yaratmaktadır (Akgis İlhan, 2021; Taşkesen, 2019, s.53-54).

Bunların yanı sıra, dijital göçebe tarzını uygulayanlar için mobil yaşam mekanlarına entegre edilmiş teknolojik altyapı da önem taşımakta ve dijital göçebelerin işlerini her konumdan yürütebilmeleri için büyük kolaylık sağlamaktadır. Gelişmiş kabloşuz ağ alt yapıları, güneş enerjisine sahip şarj üniteleri, yüksek hıza sahip internet bağlantısı, uzaktan çalışma gereksinimlerini destekleyici donanımlar ve ayrıca akıllı ev sistemleri, dijital göçebelerin iş hayatlarındaki süreçlerinin aksama oluşmadan devam edebilmesi için vazgeçilmez unsurlar sayılmakta ve modern yaşamın gereksinimlerini karşılamasına olanak tanımaktadır. Dijitalleşmenin hayatın her alanında olduğu gibi bu göçebelerin mobil yaşam alanlarında da işlevselliği artıran bir unsur olarak öne çıkması, bu yaşam ve çalışma şeklinin temel özelliklerinden biri olarak belirtilmektedir (Liegl, 2014, s.164-165).

Dijital göçebelerin yaşam ve çalışma tarzı, taşınabilir yapıların işlevsel ve sürdürülebilir olmasını zorunlu kılmıştır. İç mimarlık ve mekân tasarım alanları, bu yeni nesil göçebelerin gereksinimlerine çözümler üretmek için mobilitate, esneklik ve dijitalleşmeyi öncelik tanıyan tasarımlar geliştirmektedir. Dijital göçebelerin mobil yaşam tercihlerinde, çevreye dost malzemeler, enerji verimliliği ve teknolojik entegrasyon önemli ölçütler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, mobil yaşam biçimleri sadece dijital göçebelerin yaşama şekillerini kolaylaştırmakla kalmayıp, aynı zamanda geleceğin ve tasarım dünyasının sürdürülebilir mimarisi için önemli bir model oluşturmaktadır.

Dijital göçebeler için mobil yaşam ve mekânsal tasarım çözümlerinde işlevselliği ön plana çıkarmak, kullanım konforunu artırmak, kullanıcıya çevresel sürdürülebilirlik temelinde mekanlar sunmak ve gerekli ihtiyaçları sağlamak amacıyla faydalı tasarımlar yapılmaktadır. Bu çalışmada, dijital göçebeler için mobil yaşam ve mekânsal tasarım çözümlerinin etkisi incelenecektir. Çalışmanın iç mimarlık ve mobil yaşam tasarımı alanlarında dijital göçebeler için önemli bir yazılı kaynak oluşturması amaçlanmaktadır.

Dijital Göçebeler

Dijital göçebelilik kavramı ilk kez 1997 yılında Tsugio Makimoto ve David Manners tarafından teknoloji gelişmelerinin insanların yaşamları üzerindeki etkilerini bahsetmek amaçlı yayınlanan bir çalışma ile ortaya çıkmıştır (Makimoto ve Manners, 1997). İnternetin insanlara aktardığı katkıların ve seçeneklerin yeni yaygınlaştığı zamanlarda Tsugio Makimoto ve David Manners “Dijital Göçebeler” adında olan eserlerini çıkarmışlardır. Makimoto ve Manners yayınladıkları eserde internetin insan yaşamında ortaya çıkardığı yeni gelişmeleri toparlamış ve ayrıca teknolojik ilerlemelerin çalışma hayatında ve işlevsiz geçirilen zamanlarda farklılıklar oluşturacağı yönünde anlatımlar yapmıştır. Eserde anlatılanlara göre iş hayatındaki kişiler dijital göçmen tanımıyla çalışma ortamlarında sabit kalmadan özgürce istedikleri yerlerde ve keyif alabildikleri mekanlarda işlerini yapabilme fırsatına sahip olmuştur (Thompson, 2018, s.27-28). Dijital göçebelilik, günlük iş yaşamının zorluğu ve çalışma saatlerinin esnek olmaması gibi kavramlar doğrultusunda ortaya çıkmıştır (Nash, Jarrahi, Sutherland, Phillips, 2018).

Dijital göçmenler internet üzerinden işlerini yapan çalışanlardır. Bu kişiler internete ve bilgisayara sahip oldukları her yerde kendilerine çalışma ortamı sağlayabilmektedir. İnternetin sunduğu imkanlar sayesinde çalışanlar zaman ve mekân ilişkisinde daha özgür olabilmekte ve çalışmalarını fiziki olarak işyerlerine bağlı kalmadan, mekândan bağımsız yürütebilmektedir (Thompson, 2018, s.29). Bu yaşam biçimi iş hayatındaki bireylere seyahat edebilme özgürlüğü, çalışma saatlerindeki rahatlık, ofis alanlarına zorunlu olmama hakkı sunmaktadır (Deniz, 2019, s.109).

Dijital göçmenler veya dijital göçebeler teknolojiyi kullanma yatkınlıkları ve iş hayatında çalışma açısından benzer tanımlarla adlandırılmıştır. Teknolojiyle yakından bağlı olan bu farklı yaklaşımlar çok sayıda insan veya gruba çeşitli etkiler katmaktadır (Prensky, 2001, s.2-3). Dijital göçmenlik, özellikle daha yaşlı olan kuşağın temsilcisi olarak, dijital yerlilik tanımıyla kendisini ayırmaktadır (Palfrey ve Gasser, 2017, s. 10- 20). Doğduğu andan itibaren dijital dünyada büyüyen ve teknolojiyle yaşayan bu jenerasyon “dijital yerlilik” olarak bahsedilmektedir. Diğer bir taraftan “dijital göçebelilik”, teknolojiyle ilişkili olmaktan çok, gerçekte bir yaşam tarzı olarak göçebe bir hayatı seçen ve bu şekilde uzaktan çalışma ortamını kullanan insanları tanımlamaktadır (Akin, 2021, s.44).

Mobil Yaşam

Mobil tanımı İngilizce “mobile” kelimesinden Türkçe olarak sözlüğe geçmiştir. Hareket halinde, taşınabilen, demonte (sökülüp takılabilen) olarak kullanılabilen gibi çeşitli anlamları taşımaktadır (tdk.org.tr). Mobilite (mobility) ise mobil olma, bir konumdan veya sosyal bir durumdan başkasına geçme aktivitesine verilen tanımdır. Hareketliliği, devingenliği ve akışkanlığı anlatan bir kelime olarak kullanılmaktadır (Şengül, 2019, s.5; Karaoğlu, 2014, s.7). Mobilite tanımlaması yalnızca kişilerin bireysel hareketini değil toplulukların yer değiştirme durumunu veya sosyal hareketliliği de içerisinde barındırmaktadır (Karel, 2024). Mobilite insan varlığının başlangıcından itibaren oluşmuş bir durumdur. Bu durum insanlığın ilerlemesiyle birlikte gelişmiş ve kapsam olarak da genişlemiştir. Teknolojik gelişmelerin de katkısı ile mobilite, yalnızca ulaşım vasıtalarıyla değil internet ve iletişim araçları sayesinde sağlanan bir gereksinim haline gelmiştir. Gelişen ve değişen çalışma hayatı ile insanların sıklıkla yer değişikliğini tercih etmesi ve değişimler esnasında da zamanı verimli kullanmaya çalışması,

teknolojik ihtiyaçların da aynı bağlamda kurgulanmasına sebep olmuştur. Teknolojinin gelişmesiyle insanlar hareket esnasında bile çalışmalarına devam etmekte, iletişim kurmakta, maillerini takip etmekte, bilgiye ulaşmakta ve belge alışverişi yapabilmektedir. Böylece mobilite kavramı, insanlara her an her yerden çalışma imkânı sunmaktadır (Şengül, 2019, s.6-7).

“Mobil mekân” kavramı ise; hareket özelliğine sahip olan, rahatça taşınabilen mekanlar olarak tanımlanmaktadır (Tuncel, 2007, s.10). Mobil mekanlar bir vasıta aracılığıyla taşınması kolay, hareket halinde olabilen ve aynı yerde zamana bağlı sabitliğe zorunda olmayan yapılardır (Karaoğlu, 2014, s.7-8). Günümüzde mobil yaşam mekânları, yalnızca taşınabilirlik açısından değil, aynı zamanda kullanıcıların günlük yaşam ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanmış iç mekân donatıları ile de dikkat çekmektedir. Konutlar, bireylerin barınma, ısınma ve depolama gibi temel yaşam gereksinimlerini karşılayan yapılar olarak tanımlanabilir. Mobil konutlar da benzer şekilde, kullanıcılarının ihtiyaçlarına yanıt verecek ergonomik ve işlevsel iç mekân çözümleri ile donatılmaktadır (Güneş ve Demirarslan, 2020, s.82). İç mekân düzenlemeleri, uzmanlar tarafından belirlenen fonksiyonel donatılar ile şekillendirilmekte ve bireylerin hem konforunu artırmakta hem de alan kullanımını optimize etmektedir. Böylece, mobil yaşam mekânları yalnızca hareket özgürlüğü sunmakla kalmayıp, aynı zamanda modern yaşamın gereksinimlerine uyum sağlayan esnek çözümler sunmaktadır. Hareketli konutlardan bahsedildiğinde sıklıkla akla ilk gelen bazı örnekler olarak karavanlar, küçük konutlar, prefabrik yapılar söylenebilmektedir (Karaoğlu, 2014, s.7-8). Mobil yaşam tanımının ilk rastlantıları göçebelik olgusu ile başlamış ve son zamanlardaki hızlı yaşantıyla yoğun olarak hissedilmektedir. Öncelikle hareket anlamında özgürlük sunması, ayrıca kolayca taşınması ve kurulumu olması, gereksinimlere göre ek bölümler ile hacimsel değişiklik uygulanabilmesi ve istenildiğinde farklı konumlarda bulunması gibi çeşitli avantajları sağlaması yönüyle fazlasıyla tercih edilmektedir. İnsan hayatı için önemli bir yere sahip olan zaman kavramının, dolayısıyla hız faktörünün yaşantı içerisindeki yeri düşünüldüğünde; mobil yaşam düşüncesinin çalışanlara sağladığı faydaları anlayabilmek mümkün olmaktadır (Karaoğlu, 2014, s.8-9).

Mobil yaşam konusu ise geniş ve çok açılı bir kavramı anlatmaktadır, yalnızca fiziki durumları değil zihinsel olguları ve teknolojik gelişmeleri de içermektedir. Yer değişikliklerini tetikleyen durumlar, mobil yaşamı sadece yer değiştirmeye sınırlı bir kavram olmaktan çıkarıp, günümüzde sıkça karşımıza çıkan sosyal bir olguya dönüştürmektedir. Her geçen gün hızla ve sürekli gelişmekte olan telekomünikasyon sistemleri sayesinde rahat, esnek çalışma hayatı ve özgür yaşam biçimleri meydana gelmektedir (Arı, 2019, s.17). Mobil mekânlar, günümüzde yalnızca hareketlilik sunmakla kalmayıp, bireylerin farklı yaşam koşullarına uyum sağlayabilmesini sağlayan esnek çözümler olarak da değerlendirilmektedir. Özellikle değişen yaşam biçimleri ve mekânsal esneklik ihtiyacı doğrultusunda, taşınabilir yaşam birimleri, kullanıcılarına hem işlevsel hem de sürdürülebilir bir barınma alternatifi sunmaktadır. Bu yapılar, bireylerin günlük yaşamlarını sürdürebilmeleri için temel barınma, depolama ve çalışma alanlarını bir arada sağlayacak şekilde tasarlanmaktadır. Dijital göçebelerin dinamik yaşam tarzına uyum sağlamak adına geliştirilen mobil mekânlar hem geçici hem de uzun vadeli kullanım için çeşitli donatılarla desteklenmekte ve kullanıcıların değişen ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilebilmektedir (Kalay, Yalçın ve Kavut, 2022, s.119). Yaşantının hareketli olması esnasında üzerinden geçilen yollar, değişken manzaralar ve coğrafik olgular çalışma halinde olan kişiler tarafından algılanmakta ve hissedilmektedir. Modern ve teknolojik toplumların ana organına dönüşen mobilite kavramı, her gün uzun mesafe yolculuklarında, tren seyahatlerinde ve çeşitli ulaşım araçlarında olan çevrenin değişimleri manzaraya sahip odalardan gözlemlenmektedir (Karacan ve Yakın, 2024, s.21-22).

Amaç

Bu çalışmanın temel amacı; dijital göçebelerin yaşam ve çalışma pratiklerine uygun olarak geliştirilen mobil yaşam mekânlarının tasarım kriterlerini incelemek ve bu kriterlerin ergonomi, sürdürülebilirlik ve teknoloji entegrasyonu açısından ne derece etkin olduğunu değerlendirmektir. Dijitalleşme süreciyle beraber artan uzaktan çalışma eğiliminin sonucu olarak, mekânsal ihtiyaçların yeniden tanımlanmasıyla birlikte ortaya çıkan mobil yaşam alanları, geleneksel yaşam ve çalışma mekânlarından farklı olarak, sürekli hareket hâlindeki bireylerin özel gereksinimlerini karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır. Bu noktada çalışma, mobil konutlar olarak adlandırılan küçük evler (tiny house), karavanlar ve modüler yapılarıdaki mekânsal çözümlerin işlevsellik, konfor ve çevreye duyarlılık açısından sağladığı avantajları sorgulayarak, iç mekân tasarımı disiplinine yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Dijital göçebelerin mobil yaşam mekânlarında ergonomik ve işlevsel tasarım özellikleri hangi düzeyde karşılanmaktadır?

Bu mekânlarda sürdürülebilir tasarım kriterleri ve enerji verimliliği nasıl uygulanmakta ve hangi yöntemlerle artırılmaktadır?

Mobil yaşam alanlarına entegre edilen teknolojik altyapı ve akıllı sistemlerin kullanıcı deneyimine etkileri nelerdir?

Çalışmanın nihai hedefi, dijital göçebeler için geliştirilecek yeni mekânsal tasarım yaklaşımlarına rehberlik edecek bir kaynak oluşturmaktır. Aynı zamanda sürdürülebilirlik, teknolojik yenilikler ve ergonominin bir arada ele alındığı yenilikçi bir tasarım anlayışının iç mimarlık ve mekân tasarımı disiplinleri açısından örnek teşkil edecek şekilde sunulması amaçlanmaktadır. Böylece, mobil yaşam konseptinin gelecekteki tasarım uygulamalarına yönelik öngörüler sağlanacaktır.

Yöntem

Bu araştırmada, dijital göçebeler için geliştirilen mobil yaşam mekânlarının tasarım kriterlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Nitel araştırma yöntemleri, incelenen olgu veya olguların daha kapsamlı ve derinlemesine anlaşılmasına yardımcı olmak için yazılı kaynaklardaki içeriklerin analiz edilmesini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmanın yöntemsel altyapısını oluşturmak üzere betimsel tarama modeli tercih edilmiş ve böylece incelenen mekânların tasarımsal özellikleri detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Betimsel tarama modeli; mevcutta var olan veya geçmişte gerçekleşmiş bir durumu, herhangi bir müdahalede bulunmadan, doğal haliyle ortaya koymayı hedefleyen araştırma yöntemidir. Bu yöntemde incelenen olaylar, kişiler ya da nesneler, kendi bağlamları içinde değiştirilmeden veya yönlendirilmeden olduğu biçimiyle açıklanır (Karasar, 2010).

Araştırmanın veri toplama süreci üç temel aşamada gerçekleştirilmiştir:

Literatür Taraması; Dijital göçebelik, mobil yaşam, ergonomik tasarım ilkeleri, sürdürülebilir mimari yaklaşımlar ve teknolojik entegrasyon konularında ulusal ve uluslararası akademik dergilerde yayımlanmış makaleler, yüksek lisans ve doktora tezleri, kitap bölümleri ile sektörel raporlar taranarak konunun teorik çerçevesi oluşturulmuştur.

Örnek Olay İncelemesi; bir diğer aşamayı oluşturmaktadır. Örnek olay incelemesi, az sayıdaki birbiriyle ilişkili kişi veya grup üzerinde yapılan kapsamlı ve detaylı bir araştırma olarak açıklanabilir. Bu yöntemle kişi, grup veya kurumlar hakkında ayrıntılı bilgiler derinlemesine inceleme yoluyla

toplanmaktadır. Bu süreçte verilerin elde edilmesi için anket, görüşme, gözlem ve belge incelemesi gibi araçlar kullanılabilir (Altunışık ve diğerleri, 2004: 58). Dijital göçebelere yönelik geliştirilen farklı türlerdeki mobil yaşam alanları (küçük evler, karavanlar ve modüler konutlar) incelenmiştir. Bu örneklerin seçiminde taşınabilirlik, ergonomik çözümler, sürdürülebilir malzeme kullanımı, enerji verimliliği ve teknolojik entegrasyon kriterleri temel alınmıştır. Örnek olayların incelenmesiyle birlikte tasarımların kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik işlevsel özellikleri, mekânsal kurguları ve yaşam kalitesine etkileri tespit edilmiştir.

İncelenen mekân tipleri şu başlıklar altında ele alınmıştır:

Küçük Ev Modelleri: Ergonomik iç mekân çözümleri, taşınabilirlik ve modüler kullanım olanakları.

Karavanlar: Seyahat halindeyken yaşam ve çalışma işlevlerini sağlayan taşınabilir konut çözümleri.

Modüler Yapılar: Kullanıcı ihtiyaçlarına göre genişleyebilen veya daralabilen, prefabrik yapı sistemleri.

Betimsel Analiz; Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiş, ergonomik tasarım, sürdürülebilirlik prensipleri ve teknolojik entegrasyon açısından bulgular kategorize edilmiştir. Her örnek, belirlenen kriterler doğrultusunda analiz edilmiş ve karşılaştırılarak ortak ve farklı yönleri ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, iç mimarlık disiplini açısından dijital göçebelere yönelik tasarımların nasıl geliştirilebileceğine dair kapsamlı bir değerlendirme yapılmış, ileriki çalışmalara referans oluşturabilecek öneriler sunulmuştur.

Bulgular

Araştırma kapsamında dijital göçebeler için tasarlanan mobil yaşam mekânları; ergonomik özellikler, işlevsellik, sürdürülebilir malzeme kullanımı ve teknolojik altyapı açısından değerlendirilmiştir. İncelenen örnekler, genel olarak dijital göçebelerin yaşam ve çalışma ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş ergonomik ve esnek tasarımlara sahip olduğu sonucunu göstermektedir. Özellikle küçük konutlar, karavanlar ve modüler yapılar, mekânsal esneklik ve fonksiyonellik kriterlerini karşılayan başarılı örnekler olarak öne çıkmaktadır.

İncelenen mobil mekânların çoğunda ergonomik tasarım prensiplerine uygun mobilya ve donatılar kullanıldığı tespit edilmiştir. Özellikle hareketli mobilyalar, katlanabilir masa ve yatak sistemleri gibi çok amaçlı kullanım olanağı sağlayan tasarımlar, mekân kullanımını optimize ederek kullanıcıların yaşam kalitesini ve konfor düzeyini artırmaktadır. Ergonomik açıdan destekleyici oturma elemanları ve ayarlanabilir çalışma mobilyaları sayesinde, uzun süreli çalışma süreçlerinde fiziksel rahatsızlıkların en aza indirildiği gözlenmiştir.

Bunun yanı sıra, incelenen örneklerde sürdürülebilir malzeme kullanımı ve enerji verimliliğine yönelik çözümlerin yaygın olarak tercih edildiği belirlenmiştir. Çevre dostu ahşap paneller, geri dönüştürülebilir malzemeler ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik güneş enerjisi panelleri, yağmur suyu toplama sistemleri gibi uygulamalar, mobil yaşam alanlarının çevresel etkilerini önemli ölçüde azaltmaktadır. Bu uygulamalar, dijital göçebelerin doğa dostu yaşam felsefesiyle uyumlu olduğu kadar uzun vadede ekonomik tasarruflar da sağlamaktadır.

Araştırmanın diğer bir bulgusu, teknoloji entegrasyonunun mobil yaşam mekânlarının tasarımında kritik bir rol oynadığı yönündedir. Dijital göçebelerin çalışma süreçlerini kesintiye uğratmadan devam ettirebilmeleri için yüksek hızlı internet altyapıları, kablosuz şarj noktaları, taşınabilir enerji sistemleri ve akıllı ev teknolojileri gibi yenilikçi çözümler ön plana çıkmaktadır. Teknolojiyle donatılmış mobil mekânlarda kullanıcıların verimlilik düzeyinin arttığı ve çalışma süreçlerinde meydana gelebilecek aksaklıkların en aza indirildiği gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, incelenen mobil yaşam mekânları, dijital göçebelerin yaşam tarzıyla uyumlu ergonomik, sürdürülebilir ve teknoloji entegre edilmiş özellikleri sayesinde fonksiyonel ve konforlu yaşam alanları oluşturmaktadır. Bu mekânlar, kullanıcıların farklı ihtiyaçlarına uyarlanabilme esnekliği sağlayarak yaşam ve çalışma koşullarının kalitesini artırmaktadır. Dijital göçebeler için geliştirilen mobil mekânsal çözümler, geleneksel yerleşik mekân tasarım anlayışından farklılaşarak gelecekteki iç mekân tasarımına yönelik önemli ipuçları sunmaktadır.

Modüler ve Çok Amaçlı Mekanlar

Dijital göçebeler için tasarımda esneklik ve işlevsellik ön planda olmaktadır. Çalışma hayatlarında sıklıkla seyahat halinde olan kişiler, mekanların birden fazla fonksiyonu ihtiyaç olarak görmektedir (Codourey, 2015, s.126 ve 128). Modüler ve çok amaçlı mekanlar, bu gereksinimlere çözümler sunarak işlevsel tasarımlar oluşturmaktadır. Katlanabilir mobilyalar, farklı şekillerde kullanılabilen modüller ve mobilize yaşam alanları, mekanların kullanımını optimize etmekte ve alandan tasarruf sağlamaktadır (Astonkar ve Kherde, 2015, s.8-11). Çalışma masalarına dönüşen yemek masaları veya yer değiştirebilen sınırlayıcı duvarlar gibi yaklaşımlar hem bireysel alanları hem de ortak kullanım alanlarını dönüştürerek çevrimiçi çalışan bireyler için yaratıcı çözümler sunmaktadır (Bonenberg ve Lucchini, 2022, s.104-108).

Geleneksel ofis ortamlarından farklı olarak, bu bireylerin çalışma ve yaşam alanları, esneklik, işlevsellik ve taşınabilirlik gibi temel gereksinimlere uygun olarak tasarlanmalıdır (Liu, 2024, s.35). Bu bağlamda modüler ve çok amaçlı mekanlar, katlanabilir mobilyalar, taşınabilir bölme duvarları, mobilize yaşam alanları ve dönüştürülebilir modüler çözümler ile dijital göçebeler için uygun alternatifler haline gelmiştir (Liu, 2024, s.50-53).

Resim 1. Katlanabilen Yatak Örnek Görsel (URL 1)

Kısıtlı alanları en verimli şekilde kullanmak için tasarlanan katlanabilir mobilyalar, ihtiyaca göre farklı formlara dönüşebilmektedir (Deardorff, 2009, s.32-33). Örneğin, bir yemek masası çalışma masasına, bir oturma grubu yatağa dönüşebilir. Aynı şekilde bir çalışma masası uyuma alanına dönüşebilmektedir (Resim 1). Bu tür tasarımlar, yer tasarrufu sağlarken işlevselliği artırmaktadır.

Resim 2. Modüler Yaşam Ünitesi Örnek Görsel (URL 2)

Modüler tasarımlar, yalnızca mobilyalarla sınırlı kalmayıp alanların dinamik şekilde dönüştürülmesine de olanak tanımaktadır (Liu, 2024, s.66-68). Özellikle taşınabilir bölme duvarlar, mekanları bireysel çalışma alanlarına veya ortak sosyal alanlara dönüştürebilmektedir. Mobilize ofis alanlarını bireylerin kişisel ihtiyaçlarına göre şekillendirmesine yardımcı olmaktadır (Liu, 2024, s.66-68). Dijital göçebeler de benzer değiştirilebilir modüler tasarımlar ile hem yaşam hem de çalışma alanlarını rahatlıkla kişisel hale getirebilmektedir (Resim 2 ve 3).

Resim 3. Katlanabilen Duvar Örnek Görsel (URL 3)

Dijital göçebelerin önemli ihtiyaçlarından biri olarak, taşınabilir ve fonksiyonel konut alanları söylenebilmektedir. Küçük ev konsepti, bu ihtiyacı karşılamak için tasarlanmış önemli çözümlerden biri sayılabilmektedir (Naz, 2017, s.8). Modüler sistemlerle inşa edilen bu evler, sürdürülebilir enerji kaynaklarıyla da desteklenerek çevresel etkiyi azaltmaktadır. Ayrıca geleneksel mülkiyet anlayışını değiştiren ve iç mekân tasarımında servisleştirme yaklaşımını benimseyen bir konsept, modüler iç

mekân düzenlemeleriyle kullanıcıların alanlarını kişisel tercihlere göre şekillendirmesine olanak tanımaktadır (Fagnoni, Crippa & Vacanti, 2023, s. 156-157).

Resim 4. Yemek ve Çalışma Masası Örnek Görsel (URL 4)

Modüler ve çok amaçlı mekanların sunduğu avantajlar şu şekilde sıralanabilir:

Mekân ve alan tasarrufu: Küçük alanların verimli şekilde kullanılmasını sağlayabilmektedir (Naz, 2017, s.20-23)

Esneklik ve fonksiyonellik: Çalışma, dinlenme ve sosyalleşme gibi farklı işlevler için kullanılabilir (Liu, 2024, s.59-60).

Sürdürülebilirlik: Daha az kaynak tüketen ve çevre dostu malzemelerle tasarlanan sistemler, karbon ayak izini azaltmaktadır (Parracho, Nour El-Din, Esmaeili, Freitas, Rodrigues, Poças Martins, Corvacho, Delgado ve Guimarães, 2025, s.26).

Mobilite: Seyahat eden profesyoneller için uygun taşınabilir çözümler sunabilmektedir (Liu, 2024, s.69-70).

Minimalist Mekanlar

Minimalist yaşam tarzı ve tasarımlar, dijital göçebelerin mobil yaşam felsefesine kolay uyum sağlayabilen bir tasarım yaklaşımı olarak kabul edilmektedir. Normalden daha az ama öz olduğu düşünülen bu felsefe anlayışı, başlıca temel gereksinimleri karşılayan işlevsel, estetik ve sade mekanlar oluşturmayı amaçlamaktadır (Braathen, 2022, s.51-52). Fazla olduğu düşünülen eşyalardan uzaklaşmış mekanlar, taşınabilirlik ve alan tasarrufu sunmakta ve aynı zamanda bireylere düzenli bir yaşam alanı sağlamaktadır. Malzeme ve renk seçimleriyle birlikte sadelik, doğal ışık kullanımı ve çok fonksiyonlu eşyalar, minimal yaşam tarzının temel bileşenleri sayılmaktadır. Bu hayat tarzı hem yaşamın hem de tasarımın karmaşık halini azaltarak dijital göçebeler için mekanlarda olumlu etkiler bırakmaktadır (Daglio, Ginelli ve Vignati, 2023, s.17-19). Olumlu etkiler şu şekilde sıralanabilir:

Alan Verimliliği ve Taşınabilirlik: Esnek mobilya sistemleri, bir odanın çalışma alanına, oturma alanına veya uyku alanına dönüşmesine olanak tanımaktadır (Barbara ve Silvia Maria, 2022, s.43-44).

Zihinsel Rahatlama ve Daha Az Karmaşa: Minimalist tasarımların avantajlarından biri, kullanıcıların zihinsel yükünü azaltmasıdır. Araştırmalara göre, daha az eşya ve sade tasarımlar, bireylerin zihinsel sağlığını olumlu yönde etkilemektedir (Skulmowski ve Xu, 2022, s.173-178).

Sürdürülebilirlik ve Çevresel Etkiler: Minimalist mekanlar, yenilenebilir malzemeler ve enerji verimli tasarımlar kullanılarak oluşturulduğunda, çevresel sürdürülebilirliğe önemli katkılarda bulunabilmektedir (Pifko, Trnovská ve Špaček, 2016, s.149-152).

Dijital göçebelerin genellikle minimal bir yaşam tarzını benimsediği, taşınabilirliğin ve alan verimliliğinin önemli olduğu, az eşyayla yaşamaya yönelik bir eğilimleri bulunduğu belirtilmektedir (Widmoser, 2024, s.8). Minimalist yaşam tarzının sadece lojistik bir tercih değil, aynı zamanda sürdürülebilir bir seçim olduğu, çevresel etkiyi azaltma amacı güdüldüğü ifade edilmektedir (Widmoser, 2024, s.41-42).

Resim 5. Minimalist Çalışma Alanı Örnek Görsel (URL 5)

Resim 6. Minimalist Yaşam Alanı Örnek Görsel (URL 6)

Teknolojiyle Entegre Mekanlar

Dijital Göçebelerin mobil yaşam ve uzaktan çalışma biçimlerinde teknoloji ve gelişmeler, geri plana atılmayacak bir öncelik olarak nitelendirilmektedir. Teknoloji ile entegrasyonu sağlanmış tasarımlar, işlevselliği artırmanın yanı sıra kullanıcı deneyimlerini de iyileştirmektedir (Broek, Haubrich, Razmerita, Murero, Marx, Lind ve Boer, 2023, s.12-14). Akıllı yaşam sistemleri, kablosuz şarj alanları, taşınabilen enerji yöntemleri ve dijital destekli mekanlar, dijital göçebelerin temel ihtiyaçlarını karşılama açısından önemli rol oynamaktadır. Çalışma veya iş ortamlarının teknolojik alt yapıya uyum

sağlaması, bilgisayar başında işlerini yaparken verimli bir ortam sunmaktadır (Asatiani ve Norström, 2023, s.9-11). Ayrıca bağımsız enerji çözümleri ile mobil yaşamın sürdürülebilirlik açısından desteklenmesine yardımcı olmaktadır.

Teknolojik altyapıya uyum, dijital göçebeler için kesintisiz internet bağlantısı, bulut tabanlı veri depolama sistemleri ve ergonomik çalışma alanları gibi unsurların sağlanmasını içermektedir. Bu entegrasyon, çalışanların istedikleri her yerden güvenli bir şekilde verilerine erişebilmesini ve ekipleriyle etkili iletişim kurabilmesini mümkün kılmaktadır (Mancinelli, 2020, s.9-13). Yüksek hızlı internet ve gelişmiş görüntülü görüşme sistemleri, iş süreçlerinin aksamadan devam etmesini sağlarken, yapay zekâ destekli programlar ve otomasyon araçları üretkenliği artırmaktadır. Ayrıca, gürültü önleyici kulaklıklar, ayarlanabilir çalışma masaları ve akıllı aydınlatma sistemleri gibi detaylar, uzun süreli bilgisayar başında çalışma konforunu artırarak odaklanmayı güçlendirmektedir (Celestin ve Vanitha, 2018, s.97-101). Taşınabilir bataryalar ve güneş enerjisiyle çalışan cihazlar ise enerji kesintisi gibi olası aksaklıkları en aza indirerek sürdürülebilir bir iş akışı sunmaktadır. Dijital göçebelerin ihtiyacına uygun olarak geliştirilen akıllı ofis çözümleri, çalışma deneyimini optimize ederek zaman yönetimini kolaylaştırmaktadır. Tüm bu teknolojik gelişmeler, uzaktan çalışan bireylerin daha verimli, konforlu ve sürdürülebilir bir iş düzeni oluşturmalarına katkı sağlamaktadır (Mancinelli, 2020, s.12-17).

Resim 7. Taşınabilir Enerji Yöntemi Örnek Görsel (URL 7)

Resim 8. Teknoloji Entegre Çalışma Masa Örnek Görsel (URL 8)

Ergonomik ve Psikolojik Faktörler

Dijital göçebelerin yaşam tarzında, mekanların ergonomik ve psikolojik açıdan destekleyici olması önemli bir yer tutmaktadır. Sıklıkla hareket halinde olan kişiler hem fiziksel konforu hem de zihinsel sağlığı etkileyen mekanlara ihtiyaç duymaktadır (Cattaneo, 2019, s.1-2). Ergonomi, bu anlamda uzun süreli iş hayatını destekleyen sağlıklı oturma düzeni, ayarlanabilen mobilyalar ve insan vücuduna uygun mekân tasarımlarıyla öne çıkmaktadır. Örneğin, ayarlanabilir çalışma alanları, sırt ve boyun ağrılarını önlemekte ve uzun süreli çalışma şartlarını verimli hale getirmektedir (Akpınar, Çakmakçaya ve Batur, 2018, s.90).

Psikolojik faktörler, yaşam alanlarının ve çalışma ortamlarının kişiler üzerinde ruhsal sağlığı olumlu yönde etkilemesini amaçlamaktadır (Yararel, 2019, s.271). Doğal ışık, aydınlatma, renk seçimleri, malzeme tercihleri ve mekânın genel yönlendirmesi, kullanıcıların zihinsel sağlığını doğrudan etkilemektedir (Mammadova, 2022, s.41-44). Gün ışığını doğrudan alan mekanlar, sıcak renk tonları ve kişiselleştirilebilen eşyalar, uzaktan çalışan bireyler için ev hissiyatı oluşturmakta ve stresi azaltmaktadır. Bahsedilen özellikler, sık değişen çevrelerde bulunan insanlar için aidiyet duygusunu arttıran etkenler olarak bilinmektedir (Baş, 2023, s.53 ve s.75-76).

Ergonomi

Ergonomi; insanın fiziksel ve psikolojik özelliklerini inceleyerek insanın mekân ve çevre ile olan uyumunu doğal ve teknik olarak araştırma ve geliştirme çalışmalarına verilen tanım olarak sayılmaktadır (Yararel, 2019, s.267-268). Bu anlamda dijital göçebelerin yaşam tarzlarında uzun süreli çalışma ve konfor ölçüsünü optimize etmeye çalışan kritik bir tasarım unsuru olarak bilinmektedir. Seyahat halinde iken mobil mekanlarda oturma düzeni, ayarlanabilen çalışma mobilyaları ve taşınabilir ergonomik elemanlar hem sağlık hem de verimlilik açısından büyük önem taşımaktadır (Arı, 2019, s.18-21). Yaşam alanlarının insan vücuduna uygun biçimde tasarlanması, kas ve iskelet sorunlarını önlemekte ve saatler süren çalışma şartlarını sürdürülebilir hale getirmektedir (Ağar ve Kızıltan, 2022, s.50-56).

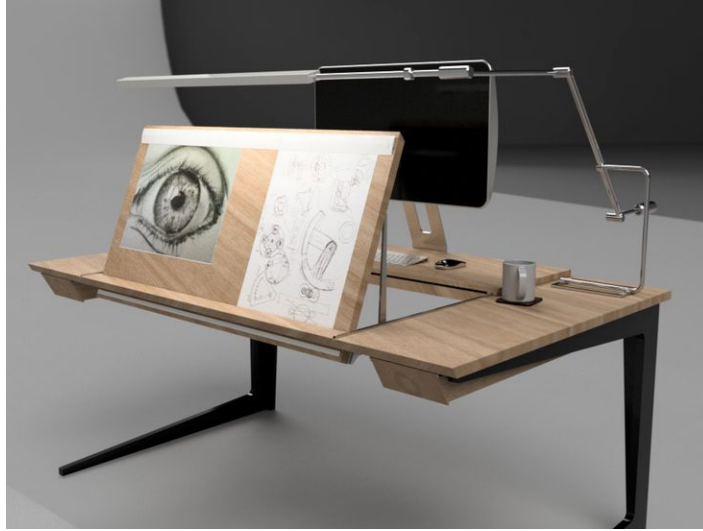
Ergonomik tasarımlarda rahatlığı sağlayan unsurlar şu şekilde sıralanabilir:

Vücuda Uyum Sağlayan Malzemeler: Esnek ve destekleyici malzemelerden üretilmiş oturma elemanları, bel, boyun ve omurga sağlığını koruyarak uzun süreli kullanımlarda rahatlık sunmaktadır. Hafızalı köpük dolgular ve nefes alabilen kumaşlar, basıncı dengeli şekilde dağıtarak kullanıcı konforunu artırmaktadır (Yu, Lian ve Liang, 2024, s.10-12).

Ayarlanabilir Mobilyalar: Oturma yüksekliği, sırt açısı ve kol dayama desteği ayarlanabilir sandalyeler, her kullanıcının kişisel anatomik yapısına göre uyarlanarak ergonomiyi desteklemektedir. Bu özellik, dijital göçebeler gibi sürekli hareket hâlinde olan kişiler için büyük avantaj sağlamaktadır (Adiga, 2023, s.163).

Vücudu Destekleyen Tasarımlar: Doğal omurga eğrisini koruyacak şekilde tasarlanmış çalışma koltukları ve masalar, uzun süreli oturma nedeniyle oluşabilecek duruş bozukluklarını engellemektedir. Örneğin, sırt desteği omurganın doğal eğimini takip eden sandalyeler, bel bölgesini destekleyerek kas yorgunluğunu önlemektedir (Aroeira, Furlan, Pertence, Casas ve Greco, 2017, s.456-459).

Taşınabilir ve Modüler Ergonomi Çözümleri: Mobil çalışma alanları için geliştirilen taşınabilir masaüstü destekleri, katlanabilir dizüstü bilgisayar stantları ve ergonomik bilek destekleri, hareket halindeki kullanıcıların ergonomik çalışma düzenini korumasına yardımcı olmaktadır (Gay, 2005, s.61).

Resim 9. Ayarlanabilen Çalışma Masa Örnek Görsel (URL 9)

Resim 10. Ayarlanabilen Oturma Elemanı Örnek Görsel (URL 10)

Psikolojik Rahatlık

Uzaktan çalışan göçebelerin yaşam tarzında, çalışma alanlarının rahatlık sunması, yaratıcılık ve genel yaşam kalitesi bakımından önemli bir rol oynamaktadır. Sıklıkla değişen mekân koşullarında kullanıcıların kendilerini özgür ve güvende hissetmeleri, oluşturulan tasarımların amaçlarından biri olmaktadır (Mancinelli, 2020; Celestin & Vanitha, 2018). Doğal ışığın kullanımı, çeşitli renk seçimleri ve ayrıca kolaylıkla kişiselleştirilen mobilyalar, psikolojik rahatlık sağlayan başlıca tasarım unsurları olarak görülebilir. Doğayla iç içe olan mekanlar ve doğal malzemeler (ahşap ve dokuma) çalışma esnasında oluşabilen stresi azaltma üzerine etkili olabilir (Spivack, Askay ve Rogelberg, 2009, s.5-9).

Uzaktan çalışan bireyler için psikolojik rahatlık, yalnızca fiziksel konforla değil, aynı zamanda mekânsal düzenin bireyin zihinsel ihtiyaçlarına uygun olmasıyla da doğrudan ilişkilidir. Çalışma alanlarında kullanılan aromaterapi unsurları, hafif doğal kokular ve sessiz ortamlar, bireyin stres seviyesini azaltarak odaklanma süresini artırabilmektedir (Trofimova, 2023, s.2164-2166). Kendi çalışma ritmine uygun şekilde alanlarını düzenleyebilen kişiler, mekânsal kontrol duygusunu geliştirerek motivasyonlarını daha yüksek tutabilirler. Görsel uyumun sağlanması, aşırı karmaşıklığın önlenmesi ve minimal tasarım öğeleriyle desteklenen bir ortam, zihinsel yorgunluğu en aza indirmede

etkili olabilmektedir (Trofimova, 2023; Spivack, Askay ve Rogelberg, 2009). Ayrıca, bireylerin mola verebileceği ve rahatlayabileceği özel alanların oluşturulması, çalışma sürecinde ruhsal dengeyi koruyarak üretkenliği sürdürülebilir hale getirebilir. Çalışma alanlarının duysal açıdan bireye hitap etmesi, uzun vadede iş tatminini ve psikolojik esenliği artıran temel unsurlar arasında yer almaktadır (Trofimova, 2023, s.2163-2165).

Resim 11. Doğaya Yakın Çalışma Alanı Örnek Görsel (URL 11)

Resim 12. Bahçe Çalışma Alanı Örnek Görsel (URL 12)

Mobil Yaşam ve Tasarım Çözüm Örnekleri

Yapılan bu çalışma, dijital göçebelerin yaşam ve çalışma biçimlerine yönelik olarak geliştirilen mekânsal tasarım çözümlerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Dijitalleşmenin hızla yaygınlaştığı 21.yüzyılda, uzaktan çalışma modeli ve mobil yaşam, kişilerin mekân kullanım alışkanlıklarını yeniden şekillendirmiştir (Aydoğan, 2022, s.5-6). Dijital göçebeler, sabit bir yaşam tarzından uzaklaşarak, hareket özgürlüğünü yani mobil yaşam halini öncelikli nitelendiren ve teknolojik altyapı ile desteklenen yaşam alanlarına yönelmektedir (Celestin ve Vanitha, 2018, s.96-98).

Araştırma bulguları, dijital göçebelerin temel gereksinimlerini ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanan mobil konutların veya küçük yaşam alanlarının, ergonomik tasarım, esneklik, sürdürülebilirlik ve teknolojik entegrasyon gibi unsurlar etrafında şekillendiğini göstermektedir. Bu bağlamda, taşınabilir yaşam mekanlarının işlevselliği artıran ve kullanıcıların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını olumlu etkileyen çözümler sunduğu gözlemlenmiştir.

Resim 13. Estudio Elo, Sao Paulo, Brazil (Elo Studio, 2020)

Estudio Elo; Mekân, mutfak, ofis, banyo, yatak odası ve çatı katı olmak üzere 15 m²'lik bir vitrin konteynerine bölünmüş durumda ve bir küçük ev projesidir (Resim 13). İskandinav tasarımıyla şekillenen Estúdio Elo, bir sakin için tasarlanmıştır. Sürdürülebilir açık renkli ahşap, Criare'ın Grano deseni, doğal malzemeler, az mobilya ve çok işlevli alanları öne çıkarmaktadır. Mekânın aydınlık olması, projenin güçlü yanlarından biri olmakta ve aynı anda hem yaygın hem de doğrudan aydınlatma sağlayan bir güneş paneline sahiptir (Elo Studio, 2020).

Resim 14. Tiny House Örneği, İç Mekândan Bölümler (Elo Studio, 2020)

Doğa ile daha fazla temas sağlamak amacıyla mutfakta açılır pencereler, yatak odasında yan bir pencere, peyzaj tasarımcısı Flávio Abílio tarafından tasarlanmış bir yeşil çatı ve rahatlamak ve dinlenmek için güzel bir teras projeye dahil edilmiştir (Resim 14). Mekân tamamen kompakt olup, tüm alanlardan faydalanmaktadır. Dijital göçebeler için rahat çalışma ortamı ve kaliteli bir yaşam sürmesi

için gerekli olan şeylere yönelik farkındalık ve konsept çalışması getirmektedir. Bu nedenle, her köşe evi basit ve minimal bir şekilde gerçek bir yuvaya ve ayrıca ofise dönüştürmektedir (Elo Studio, 2020).

Resim 15. Sisters Houses, Brazil (Sisters Houses, 2020)

Sisters Houses; Mekân, mutfak, ofis, banyo, yatak odası olmak üzere 40 m²'lik bir küçük konuta dönüşmüştür ve mobil yaşam amaçlı bir projedir (Resim 15). Bu proje, sokaktan geçenlerin içeride neler olduğunu belli etmeyen beyaz bir duvar ile kaplanmış ancak diğer taraftan evin bahçeye büyük açıklıklarla açılarak yarı saydam bir iç-dış ilişki yarattığı şekilde tasarlanmıştır. Böylece iç mekanların iyi bir şekilde aydınlatılması ve havalandırılması sağlanmıştır (Sisters Houses, 2020).

Resim 16. Küçük Konut Örneği, İç Mekândan Bölümler (Sisters Houses, 2020)

Küçük konutta seçilen malzeme olan termoakustik kiremit, kullanıcısına akustik ve yalıtım açısından konfor sağlarken aynı zamanda oldukça hafif olduğu için ekonomik bir çözüm olmuştur. Bu da mekânın yapısının hassas ve sade olmasına olanak tanımıştır (Resim 16). Daha pratik, ekonomik ve hızlı bir yapım süreci elde etmek amacıyla basit karma bir yapı sistemi benimsenmiştir. Ayrıca temel ve sütunlar betonarme, çatı yapısı ise metalik yapıdan yapılmıştır (Sisters Houses, 2020).

Resim 17. Cabanas Tiny House, Rio De Janeiro, Brazil (Cabanas Tiny House, 2016)

Cabanas Tiny House; Bu mekân, sonsuz sayıda kombinasyon ve çözüm sunmaktadır. Küçük mekân, yapıya zarar vermeden yeni modüller eklenerek kullanıcıların ihtiyaçlarına göre büyüebilmektedir. Ayrıca konut kompleksleri, ofisler gibi gayrimenkul çözümleri için de uygundur (Resim 17). Proje, 7.95m x 4.30m ölçülerinde ana bir modülden ve ona bağlı 5.10m² büyüklüğünde bir ıslak hacimden oluşmaktadır; toplamda yaklaşık 40m²'lik bir yapı oluşturmaktadır (Cabanas Tiny House, 2016). Ayrıca dış mekân; bir ağaç ev, bir evcil hayvan yuvası ve bir de sebzeler için küçük bahçe içermektedir (Resim 19).

Resim 18. Küçük Konut Örneği, İç Mekândan Bölümler (Cabanas Tiny House, 2016)

Küçük mekân projesinde sürdürülebilirlik, yüzey kaplamalarından yağmur suyu toplama, güneş panelleri ve fotovoltaik sistemlere kadar her detayda kendini göstermektedir. Ayrıca, kuru bir inşaat yöntemi uygulanmıştır; bu yöntem atık üretmeyerek sıfır atık sağlamaktadır. İç mekân için döşeme, duvarlar ve tavanlarda ormanlık alanlardan elde edilen ahşap malzemelerin kullanımı önerilmektedir. Ayrıca enerji tüketimini azaltmak için doğal ışığı artıracak cam paneller tercih edilmiştir (Resim 18). Yaşam mekanları modül olarak yapılmakta ve detaylara özel önem verilmektedir. Hareketlilik lojistik standartlarına uygun olarak (her yere taşınabilir) yapılmasının yanı sıra evin konseptini her anlamda desteklemektedir. Modüller ayrı ayrı kullanılmakta veya genişletme amacıyla uzunluk ya da yükseklik eklenebilmektedir (Cabanas Tiny House, 2016).

Resim 19. Küçük Konut Örneği, Dış Mekândan Bölümler (Cabanas Tiny House, 2016)

Resim 20. Mohma System Cabin, İspanya (Mohma System Cabin, 2024)

Mohma System Cabin; Kavisli formu ve oldukça bukalemun benzeri dış kabuğu, birimlere yerleştirildikleri doğal çevreyle üst düzey bir bütünleşme sağlar. Bu nedenle Mohma, kırsal turizm girişimleri, tatil köyü tipi işletmeler, toplu kamp projeleri ve dijital göçebelere yönelik bir ürün olarak tasarlanmıştır (Mohma System Cabin, 2024). Kullanıcıların iyi yaşamına odaklanan güçlü, sürdürülebilir tasarımıyla birçok tasarımdan ayrılmaktadır. Mohma, birimin konforlu kullanımını mümkün kılan tüm unsurları barındıran merkezi modülü paylaşmakta; dolayısıyla bu modül minimum oda hücresini oluşturmaktadır (Resim 20).

Resim 21. Mohma System Cabin, İç Mekândan Bölüm (Mohma System Cabin, 2024)

Endüstrileşme, hafiflik, sürdürülebilirlik, ekoloji ve birleşim yöntemlerindeki gelişimin birleşimi sonucunda, mühendislik ürünü ahşap yeniden keşfedilen bir yapı malzemesi olarak öne çıkmaktadır (Mohma System Cabin, 2024). Woodville, ürünlerinin somutlaştırılmasında temel malzeme olarak ahşaba tam anlamıyla güvenmekte ve bunu yalnızca malzemenin ifade gücü için değil, özellikle işlevsel potansiyelleri nedeniyle de tercih etmektedir. Ahşabın dünya üzerindeki hemen her yerde bulunabilir olması, yenilenebilir özelliği ve düşük enerji tüketimiyle üretiminin kolaylığı onu ekonomik ve düşük teknoloji yapı sistemleri açısından referans malzeme haline getirmektedir (Resim 21).

Resim 22. Mohma System Cabin, İç Mekândan Bölümler (Mohma System Cabin, 2024)

Üretici Woodville, pazara dört versiyon ve üç boyutta sunulan Mohma modelini sürmüştür. Bunların tamamı, birimin konforlu kullanımını mümkün kılan tüm unsurları barındıran merkezi modülü paylaşmaktadır. Bu modül minimum oda hücrelerini oluşturmakta ve küçük ev projelerine örnek oluşturmaktadır (Resim 22). Merkezi parça, bir ya da iki yan kanatla tamamlanarak sırasıyla iki orta boy ya da büyük boy versiyona dönüştürülebilmektedir. Bu modellerde, kullanılabilir alanı artıran asma katlar bulunmakta ve bu özellik birimlerin boyutları göz önüne alındığında akıcı bir mekânsal deneyim sunmaktadır. Mohma, basit, aydınlık ve temiz alanlar sunmaktadır; bu alanlar, kanıtlanmış A Enerji Sınıfı derecesine sahip düşük işletme maliyetleri ile konforlu bir yaşam sağlamayı amaçlamaktadır (Mohma System Cabin, 2024).

Resim 23. Muttiny Zuri House, Ankara, Türkiye (Muttiny Zuri House, 2023)

Zuri House; Doğa ile bütünleştirilmiş tasarımı ve fonksiyonel iç mekân çözümleriyle kullanıcılarına huzurlu ve yaratıcı bir çalışma ortamı sunmayı hedeflemektedir. Kompakt bir yaşam alanına sahip olmasına rağmen, modüler planlaması sayesinde ihtiyaçlara göre şekillendirilebilir bir yapı olarak tasarlanmıştır (Muttiny Zuri House, 2023). Römork üzerinde taşınabilir özelliği, kullanıcılarına dünyanın herhangi bir noktasında istenilen yerde yaşama fırsatı sağlamaktadır. Yaklaşık 27.5 m²'lik alanda yer alan yaşam birimleri, ergonomik bir mutfak, oturma alanı ve bir banyo bölümünü içermektedir. Dış cephede kullanılan ahşap ve metal birleşimi, yapının hem modern hem de sıcak bir görünüme kavuşmasını sağlamaktadır (Resim 23).

Resim 24. Muttiny Zuri House, İç Mekândan Bölüm (Muttiny Zuri House, 2023)

Sürdürülebilirlik ilkeleri Muttiny Zuri House projesinde hassasiyetle ele alınmıştır; yenilenebilir enerji kaynakları ve doğa dostu malzemeler tercih edilmiştir. Geniş pencere açıklıklarıyla doğal ışık içeriye bolca alınarak enerji tasarrufu sağlanmakta, mekânın ferah ve açık hissedilmesine katkıda bulunmaktadır (Muttiny Zuri House, 2023). İç mekânda kullanılan açık tonlu ahşap yüzeyler, doğanın kendisine yakınlığını kullanıcıya aktarırken, alanı görsel olarak genişletmektedir (Resim 24). Ayrıca iç mekândaki minimal dekoratif unsurlar ve gömme aydınlatmalar, sade bir tasarım atmosferi yaratmaktadır (Resim 25). Zuri House, dijital göçebeler ve sanatçıların hem doğadan ilham alabileceği hem de verimli çalışabileceği bir yaşam alanı olarak öne çıkmaktadır (Muttiny Zuri House, 2023).

Resim 25. Muttiny Zuri House, İç Mekândan Bölümler (Muttiny Zuri House, 2023)

Summer Capsule; Barceloneta mahallesindeki bir çatı katında, iç mekânının iki katı büyüklüğünde terasa sahip, standartların altında 20 metrekarelik bir konut bulunmaktadır. Yeni sahibi, Barselona'daki soylulaştırma ve küreselleşmenin getirdiği değişimleri projesine yansıtmaktadır. Kendisi dijital bir göçebe ve evi yalnızca mevsimlik, çoğunlukla yaz aylarında kullanmayı planlayarak tasarımı oluşturmuştur (Summer Capsule, 2023).

Resim 26. Summer Capsule, Barselona, İspanya (Summer Capsule, 2023)

Bu eski "badalot"un bir konuta dönüştürülmesi, izolasyonu ve güneş ışınlarından korunmayı gerekli kılmaktadır. Yüzyıllardır kullanılan tasarımdan ve işlevden farklı kullanılan on adet ahşap panjur, çatıdaki makaralara yerleştirilmiştir (Resim 27). Bunlar kılavuz raylar boyunca hareket ederek evi tek bir kulübeye dönüştürmekte ve terasları pergolalara çevirmektedir (Summer Capsule, 2023).

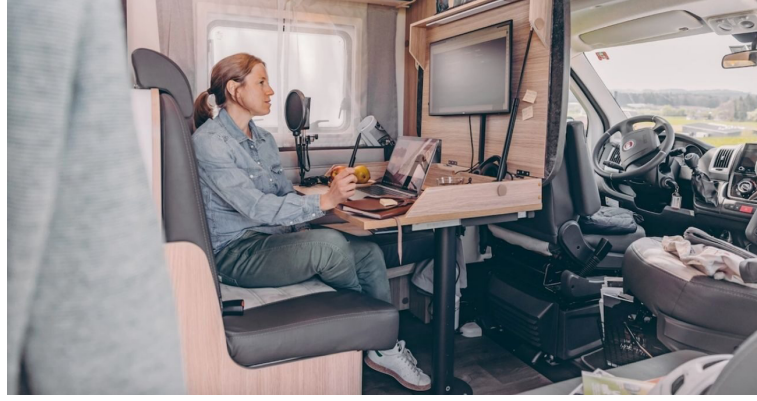
Resim 27. Summer Capsule, Mekândan Bölümler (Summer Capsule, 2023)

Proje hem 1883 yılında Josep Fontseré tarafından Ciutadella parkında tasarlanmış olan yakınlardaki "Umbracle" yapısından hem de 1960'larda Archigram grubunun önerdiği teknolojik fantezilerden ilham almaktadır. Tüm bunların amacı ise, gezegenin maruz kaldığı iklim krizine uyum sağlama ihtiyacı gibi son derece çağdaş bir gerçeklikle yüzleşmek olarak düşünülmektedir (Summer Capsule, 2023).

Resim 28. Home Office on Wheels, Almanya (Home Office on Wheels, 2021)

Home Office on Wheels; Sunlight'ın geliştirdiği mobil yaşamın ve uzaktan çalışma konseptinin ihtiyaçlarını karşılayan yenilikçi bir karavan ofis çözümüdür (Resim 28). Karavanın içerisinde bulunan modüler çalışma masası, sadece standart ofis işlerini değil, farklı meslek gruplarının da özel taleplerini karşılayacak şekilde tasarlanmıştır (Home Office on Wheels, 2021). Karavan içerisindeki özel masa ünitesi, dizüstü bilgisayarların yanı sıra ikinci bir ekran bağlanmasına olanak sağlayan entegre dijital bir ekrana da sahiptir. Bu sayede grafik tasarımcılar, fotoğrafçılar veya dijital içerik üreticileri gibi profesyoneller de diledikleri yerde rahatlıkla işlerini sürdürebilirler. Ekstra priz ve kablosuz şarj noktaları da masa üzerinde yer alarak kullanıcılara kesintisiz bir çalışma deneyimi sunmaktadır (Home Office on Wheels, 2021).

Resim 29. Home Office on Wheels, İç Mekândan Bölüm (Home Office on Wheels, 2021)

Bu mobil çalışma ünitesi, kompakt yapısına rağmen kullanıcılara fonksiyonellikten ödün vermeyen bir iç mekân sağlamaktadır (Resim 29). İç mekândaki depolama bölmeleri, çalışma ekipmanlarının güvenli saklanması mümkün kılarken, masanın çevresindeki yan duvarlar ise eşyaların devrilmesini veya zarar görmesini engelleyecek biçimde tasarlanmıştır. Ayrıca iç alanda, küçük ürünleri sergileyip müşterilere sunabilecek pratik bölmeler de yer almakta; böylece karavan ofis, iş toplantıları veya ürün tanıtımı gibi ticari faaliyetler için ideal bir alan haline gelmektedir (Home Office on Wheels, 2021).

Karavanın iç mekân düzenlemesi sadece çalışma alanı olarak değil, yaşam alanı olarak da yüksek konfor sunmaktadır (Resim 29). Aracın arka kısmında yer alan iki tek kişilik yatak, seyahat halindeyken dinlenme imkânı sağlamaktadır. Yemek alanının üzerinde ise gerektiğinde açılabilen, çift kişilik bir yatak bulunmaktadır. Bu çok yönlü tasarım sayesinde kullanıcılar hem çalışıp hem de seyahat ederken yaşam kalitesinden ödün vermeden konforlu bir şekilde vakit geçirebilmektedir.

Resim 30. Home Office on Wheels, İç Mekândan Bölüm (Home Office on Wheels, 2021)

Ayrıca, kullanıcıların seyahatleri boyunca tüm temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi amacıyla karavanda küçük ama işlevsel bir mutfak ve kuru banyo alanı da bulunmaktadır (Resim 30). Arka bölümde yer alan depolama alanına bisiklet gibi büyük eşyalar da kolaylıkla yerleştirilebilmektedir. Böylelikle "Home Office on Wheels", dijital göçebelerin ihtiyaç duyduğu konforu, fonksiyonelliği ve hareket özgürlüğünü bir arada sunarak yenilikçi bir yaşam ve çalışma modeli oluşturmuştur (Home Office on Wheels, 2021).

Yorum

Dijital göçebeler için tasarlanan mobil yaşam alanları, mekânsal çözüm analizleri, çalışan kişilerin yaşam felsefesi ve iş hayatlarının gereksinimlerine cevap veren önemli çözümler sunmaktadır. Araştırma bulguları ve incelenen örnekler, mobil yaşam mekânlarının esnekliği, taşınabilirliği ve sürdürülebilirliği ile dijital göçebelerin seyahat özgürlüğünü ve yaşamalarını kolaylıkla desteklediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca ortaya çıkarılan tasarım çözümleri, insanların bireysel ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra çevresel etkilerin azaltılmasına da katkı sağlamaktadır.

Dijital göçebeler için tasarlanan mekânların işlevsellik düzeyi, teknolojik altyapı ile doğrudan ilişkilendirilebilir (Prester, Cecez-Kecmanovic ve Schlagwein, 2019, s.3-6). Bu tür yaşam mekanlarında:

Ergonomik tasarım çözümleri, uzun süreli çalışma konforunu artırırken, bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlığını desteklemektedir (Prester, Cecez-Kecmanovic & Schlagwein, 2019; Trofimova, 2023; Spivack, Askay & Rogelberg, 2009).

Modüler ve çok işlevli mekânlar, hacimsel bakımdan alanlarda tasarruf sağlarken aynı mekânın farklı ihtiyaçlara uygun şekilde yeniden yapılandırılmasını rahat ve mümkün kılmaktadır (Prester, Cecez-Kecmanovic & Schlagwein, 2019; Trofimova, 2023; Spivack, Askay & Rogelberg, 2009).

Teknolojik entegrasyon, dijital göçebelerin yaşantılarında bağlantıda kalmasını ve çalıştıkları süre boyunca işlerini kesinti yaşanmadan sürdürmesini sağlamaktadır (Prester, Cecez-Kecmanovic & Schlagwein, 2019; Trofimova, 2023; Spivack, Askay & Rogelberg, 2009).

Bu listelenen durumlar bağlamında, mobil yaşam alanlarının ve iç mekanların taşınabilirliği ve kullanıcı odaklı çözümleri, dijital göçebeler için fonksiyonel ve estetik açıdan zengin bir deneyim sunmaktadır. Bu mekanlarda tasarımın ve çözümlerin etkisinin sadece bireysel yaşam kalitesiyle sınırlı olmadığını, aynı zamanda sürdürülebilir mimari yaklaşımlara da önemli katkılar sunduğunu göstermektedir.

Grafik 1. Dijital Göçebeler için Mekânsal Çözümler Analizi

Mekânsal Çözüm	İşlev	Öne Çıkan Özellikler	Örnekler
Ergonomik Mobilyalar	Uzun süreli çalışmada konfor ve sağlık desteği	Ayarlanabilir masa ve sandalye	Ayarlanabilir çalışma masası, ergonomik koltuk
Modüler Mekânlar	Mekânın farklı işlevlerde kullanılabilmesi	Kolay taşınabilirlik ve yeniden kurulum	Katlanabilir mobilyalar, çok işlevli modüller
Teknoloji Entegrasyonu	Çevrimiçi çalışmayı desteklemek	Gelişmiş Wi-Fi, akıllı sistemler	Güneş enerjili şarj cihazları, akıllı ışık sistemleri
Sürdürülebilir Tasarımlar	Çevresel etkileri azaltmak	Doğal malzeme kullanımı, enerji tasarrufu	Ahşap modüller, biyomalzeme içeren yapı elemanları

Kaynak: Grafik 1 yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada, dijital göçebeler için tasarlanan mobil yaşam mekânlarının iç mekân tasarım ilkeleri açısından ergonomi, sürdürülebilirlik ve teknolojik entegrasyon gibi boyutları incelenmiştir.

İncelenen örnekler ışığında, mobil yaşam alanlarının dijital göçebelerin yaşam ve çalışma biçimlerine uygun tasarım çözümleri sunduğu belirlenmiştir. Bu mekânların geleneksel sabit yerleşim mekânlarından farklı olarak kullanıcıların hareketlilik, konfor ve işlevsellik ihtiyaçlarını karşılayan özgün özelliklere sahip olduğu görülmektedir.

Ergonomik açıdan ele alınan tasarım kriterlerinin, özellikle uzun çalışma süreleri boyunca ortaya çıkabilecek sağlık problemlerini azaltmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kullanıcıların fiziksel konforunu artıran ayarlanabilir mobilyalar, taşınabilir ve modüler iç mekân düzenlemeleri sayesinde dijital göçebelerin çalışma verimliliği ve yaşam kalitesi olumlu yönde etkilenmektedir. Bu durum, ergonomik tasarım çözümlerinin mobil yaşam alanlarının tasarımında vazgeçilmez bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilirlik boyutunda ise, incelenen mobil konutların çevreye duyarlı malzemeler ve enerji tasarrufu sağlayan teknolojiler kullanarak çevresel etkilerini minimize ettiği tespit edilmiştir. Güneş enerjisi sistemleri, yağmur suyu toplama üniteleri ve yalıtım malzemeleri gibi uygulamalar sayesinde bu mekânlar hem enerji verimliliğini artırmakta hem de uzun vadede ekonomik avantajlar sağlamaktadır. Bu bulgular, dijital göçebelerin yaşam felsefesiyle uyumlu, ekolojik olarak sürdürülebilir tasarımların mobil yaşam konseptiyle birleştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Teknoloji entegrasyonunun ise mobil yaşam mekânlarında kritik bir tasarım prensibi haline geldiği anlaşılmıştır. Özellikle yüksek hızlı internet bağlantısı, kablosuz şarj üniteleri, taşınabilir enerji kaynakları ve akıllı ev sistemleri gibi teknolojik çözümler, dijital göçebelerin kesintisiz ve verimli çalışma süreçlerine olanak tanımaktadır. Teknoloji ile entegre edilmiş mobil mekânların, kullanıcıların mekânsal bağımsızlığını desteklediği ve çalışma süreçlerini daha konforlu hale getirdiği vurgulanmalıdır.

Tüm bu bulgular ışığında, dijital göçebeler için tasarlanan mobil yaşam alanlarının, iç mimarlık disipliniye yenilikçi bir tasarım yaklaşımı ortaya koyduğu söylenebilir. Ergonomi, sürdürülebilirlik ve teknolojinin bir arada sunulmasıyla geliştirilen bu mekânsal çözümler, kullanıcıların yaşam kalitesini artırmakla kalmayıp, gelecekteki iç mekân tasarımı çalışmalarına yön verecek değerli bir kaynak niteliği taşımaktadır. Ayrıca mobil yaşam alanlarının sağladığı esneklik ve hareketlilik, iç mimarlık disipliniye sabit mekân tasarımı anlayışını sorgulatan ve alternatif tasarım yaklaşımlarını teşvik eden bir paradigma dönüşümü yaratmaktadır.

Sonuç olarak, mobil yaşam mekânları; dijital göçebelerin mekânsal ihtiyaçlarına ergonomik, sürdürülebilir ve teknoloji odaklı çözümler sunarak, geleneksel tasarım anlayışının sınırlarını genişletmektedir. Bu bağlamda iç mimarlar ve mekân tasarımcıları, dijital çağın getirdiği yeni yaşam biçimlerine yönelik mekânsal tasarım stratejilerini geliştirirken bu yenilikçi prensipleri göz önünde bulundurmalıdır. Gelecekteki araştırmaların, bu çalışmadan elde edilen bulgular üzerinden daha geniş kapsamlı örnekler ve kullanıcı deneyimleriyle desteklenerek geliştirilmesi önerilmektedir.

Kaynakça

- Adiga, U. (2023). Enhancing occupational health and ergonomics for optimal workplace well-being: a review. *International Journal of Chemical and Biochemical Sciences*, 24(4), 157-164.
- Ağar, A., ve Kızıltan, B. (2022). Ofis Çalışanlarında Kas İskelet Sistemi Sorunları ve Ergonomi. *OHS ACADEMY*, 5(1), 50-56. <https://doi.org/10.38213/ohsacademy.1061032>

- Akgis İlhan, Ö. (2021). Uluslararası Hareketlilikte Yeni Bir Eğilim: Dijital göçebeler. *Sosyal İnovasyon Serisi*, 4, 12-29.
- Akın, M. Ş. (2021). Dijital Göçebelilik: Deneyim ve Özgürlük. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 21(1), 41-52. <https://doi.org/10.30976/susead.799881>
- Akpınar, T., Çakmakaya, B. Y., ve Batur, N. (2018). Ofis çalışanlarının sağlığının korunmasında çözüm önerisi olarak ergonomi bilimi. *Balkan ve yakın doğu sosyal bilimler dergisi*, 4(2), 76-98.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamaları* (Geliştirilmiş 3. baskı). Sakarya Kitabevi.
- Arı, E. (2019). *Mobil Mekân Kavramı Kapsamında Taşınabilir Mekân Organizasyonu*, [Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 559170).
- Aroeira, R. M. C., Furlan, R. M. M. M., Pertence, A. E. D. M., Casas, E. B. D. L., ve Greco, M. (2017). Relationship between head posture and lumbar curve in a sitting position: a biomechanical study. *Fisioterapia em movimento*, 30, 453-461.
- Asatiani, A., ve Norström, L. (2023). Information systems for sustainable remote workplaces. *The Journal of Strategic Information Systems*, 32(3), 101789.
- Astonkar, D. V., ve Kherde, S. M. (2015). Design and development of multipurpose, space saving seating arrangements using ergonomics. *Int. J. Eng. Res. Appl*, 7-12.
- Aydoğan, N. Ü. (2022). *The Digital Age's Workplaces: A Proposal For Accessible Co-Working Spaces In Neighborhoods*. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 756312).
- Barbara, A., ve Silvia Maria, G. (2022). Time-Based Design Paradigms (p. 214). *FrancoAngeli*.
- Baş, K. (2023). *Aktivite temelli ofislerin (ATO) iç mekân tasarım prensiplerinin değerlendirilmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 789365).
- Braathén, N. S. (2022). *Virtually Anywhere, Physically In Lisbon-A study of gentrification and the new work-lifestyle among digital nomads in Lisbon*. [Yüksek Lisans Tezi, University of Oslo].
- Broek, T., Haubrich, G. F., Razmerita, L., Murero, M., Marx, J., Lind, Y., Brakel-Ahmed, F., Cook, L., ve de Boer, P. (2023). Digital Nomads: Opportunities and Challenges for the Future of Work in the Post-Covid Society. *The Network Institute*. <https://networkinstitute.org/society-industry/white-papers/>
- BonenBerg, A., ve Lucchini, M. (2022). Home Office: working and studying spaces in residential interiors during and after forced social isolation. *Środowisko Mieszkaniowe*, 39, 98-109.
- Cabanas Tiny House. (2016). Duda Porto Arquitetura [Cabanas / Duda Porto Arquitetura]. <https://www.archdaily.com/944993/cabanas-tiny-house-duda-porto-arquitetura>
- Cattaneo, V. (2019). Key influential factors impacting access to primary healthcare among nomadic communities.

- Celestin, M., ve Vanitha, N. (2018). The Future of Work: How Digital Nomads Are Redefining Entrepreneurship. *International Journal of Interdisciplinary Research in Arts and Humanities (IJIRAH)*, 3(2), 96-102.
- Codourey, M. E. (2015). *Airport Territory as Interface: Mobile Work and Travel in Hybrid Space*. [Doktora Tezi, University of Plymouth].
- Daglio, L., Ginelli, E., ve Vignati, G. (2023). Housing Design: Furniture or Fixtures? Accommodating Change through Technological and Typological Innovation. *Buildings*, 13(7), 1862. <https://doi.org/10.3390/buildings13071862>
- Deardorff, S. (2009). *Dyna-Mod: Constructing the modern adaptable home*. [Yüksek Lisans Tezi, University of South Florida]. USF Tampa Graduate Theses and Dissertations. <https://digitalcommons.usf.edu/etd/1927>
- Deniz, A. K. (2019). Dijital çağın hedonist çalışanları: Dijital göçebeler. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 101-113. <http://dx.doi.org/10.21733/ibad.603406>
- Elo Studio. (2020). Ticiane Lima Arquitetura & Interiores [Estúdio Elo / Ticiane Lima Arquitetura & Interiores] <https://www.archdaily.com/956259/elo-studio-ticiane-lima-arquitetura-and-interiores>
- Gay, J. (2005). Work Well: Inclusive Furniture for Older Office Workers. *Helen Hamlyn Research Centre*, London.
- Güneş, S., ve Demirarslan, D. (2020). Sürdürülebilirlik ve Mobilya Tasarımında Çevreci Yaklaşımlar. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 5(6), 81-99.
- Hermann, I., Paris, C.M. (2020). Digital Nomadism: the nexus of remote working and travel mobility. *Inf Technol Tourism* 22, 329–334. <https://doi.org/10.1007/s40558-020-00188-w>
- Home Office on Wheels. (2021). Sunlight [Almanya]. <https://bigumigu.com/haber/karavan-ofis-sunlight/>
- Kalay, T., Yalçın, Ç., ve Kavut, İ. E. (2022). ‘Pandemi’ Kavramının Konut ve Kurgusal Mekân Tasarımları Üzerindeki Etkisi. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 114-128.
- Karacan, A., ve Yakın, Ö. (2024). Mobility and Flexibility in Architecture. *Innovative Approaches to Cultural Heritage and Sustainable Urban Development: Integrating Tradition and Modernity*, 18. <https://doi.org/10.38027/N2ICCAUA2024EN0252>
- Karaoğlu, Ö. (2014). *Mobil mekânların iç mekân organizasyonu ve örneklerle mobil ofis tasarımlarının analizi*, [Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 353159).
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Yirmi Birinci Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Karel, (2024). <https://www.karel.com.tr/bilgi/mobilite>
- Liegl, M. (2014). Nomadcity and the Care of Place—on the Aesthetic and Affective Organization of Space in Freelance Creative Work. *Comput Supported Coop Work* 23, 163–183. <https://doi.org/10.1007/s10606-014-9198-x>

- Liu, N. (2024). *Urban nooks: a new vision of mobile modular workspaces personalized workspace experiences* [Projecte Final de Màster Oficial]. UPC, Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. <http://hdl.handle.net/2117/412026>
- Makimoto, T. ve Manners, D. (1997). *Digital nomad*. Wiley, Chichester.
- Mammadova, G. (2022). *Pandemi Sürecinde Evden Çalışmak Zorunda Kalan Kullanıcıların Verimliliğinin Artırılmasına Yönelik İç Mekânda Biyofilik Tasarım İlkelerinin Kullanılması*. [Yükses Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 740204).
- Mancinelli, F. (2020). Digital nomads: freedom, responsibility and the neoliberal order. *Information technology & tourism*, 22(3), 417-437.
- Mohma System Cabin. (2024). Mohma System Cabin [Sistema mohma / Mangado&As + oiza.a]. <https://www.archdaily.com/1017534/mohma-system-cabin-mangado-and-as-plus-oiz>
- Muttiny Zuri House. (2023). Muttiny Zuri Tiny House [Türkiye]. <https://muttinyhouse.com/urun/muttiny-zuri-tiny-house/38>
- Nash, C., Jarrahi, M.H., Sutherland, W., Phillips, G. (2018). Digital Nomads Beyond the Buzzword: Defining Digital Nomadic Work and Use of Digital Technologies. *Transforming Digital Worlds*, 207-217 [iConference 2018]. https://doi.org/10.1007/978-3-319-78105-1_25
- İli, B., ve Büyükbaykal, G. N. (2023). *Yeni Medya Çağında Dijital Göçebelik: 21. Yüzyılın Gezginleri Üzerine Bir İnceleme*, [Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 793487).
- Palfrey, J., ve Gasser, U. (2017). *Doğuştan dijital* (1. baskı). İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.
- Pifko, H., Trnovská, V., ve Špaček, R. (2016). Teaching sustainable architecture-small as a paradigm. *Global Journal of Engineering Education*, 18(3), 148-153.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 2: Do they really think differently?. *On the horizon*, 9(6), 1-6.
- Prester, J., Cecez-Kecmanovic, D., ve Schlagwein, D. (2019). Becoming a Digital Nomad: Identity Emergence in the Flow of Practice. *In ICIS*.
- Skulmowski, A., ve Xu, K. M. (2022). Understanding cognitive load in digital and online learning: A new perspective on extraneous cognitive load. *Educational Psychology Review*, 34, 171–196. <https://doi.org/10.1007/s10648-021-09624-7>
- Sisters Houses. (2020). Daher Jardim Arquiteura [Casas Irmãs / Daher Jardim Arquiteura]. <https://www.archdaily.com/954654/sisters-houses-daher-jardim-arquiteura>
- Spivack, J. A., Askay, A. D., ve Rogelberg, G. S. (2009). Contemporary physical workspaces: A review of current research, trends, and implications for future environmental psychology inquiry. *Environmental psychology new developments*, 37-62.
- Summer Capsule. (2023). Summer Capsule for a Digital Nomad [Pineda Monedero]. <https://www.archdaily.com/1021884/summer-capsule-for-a-digital-nomad-pineda-monedero>

- Şengül, G. (2019). *Mobil Konut bağlamında, zamanın değişen ihtiyaçlarına karşı Mekânsal arayışlar: Tiny House örneği*, [Yükses Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 610098).
- Taşkesen, M. G. (2019). *Mobil konutlar ve iç mekân biçimlenişi*, [Yükses Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 576227).
- Trofimova, T. (2023). Architectural solutions of psychophysical relaxation zones of public buildings for their use in the rehabilitation of the public. *Civil Engineering and Architecture*, 11(4), 2161-2169.
- Tuncel, A. (2007). *Mobil konutlarda iç mekân organizasyonu ve mobil mekânların tarihsel gelişim süreci*, [Yükses Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (Tez No: 213942).
- Türk Dil Kurumu. (t.y.), E.T. 10.12.2024 Erişim: <http://www.tdk.gov.tr/>
- Thompson, B.Y. (2019). The Digital Nomad Lifestyle: (Remote) Work/Leisure Balance, Privilege, and Constructed Community. *Int J Sociol Leis* 2, 27–42. <https://doi.org/10.1007/s41978-018-00030-y>
- Yararel, B. (2019). Kullanıcı Perspektifinde Çalışma Mekanlarının Ergonomik Tasarım Kriterleri Bakımından İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(3), 266-276. <https://doi.org/10.35379/cusosbil.590993>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yu, M., Lian, J., ve Liang, Z. (2024). Integrated Mechanical and Electronic Design and Comfort Optimization in Smart Furniture. *Journal of Computer Technology and Electronic Research*, 1(2).

İnternet Kaynakları

- URL 1. <https://i.pinimg.com/736x/df/5b/f1/df5bf13a0adcc814fe0f3454687a9874.jpg>
- URL 2. <https://i.pinimg.com/736x/90/61/7f/90617f9229c5f6af4d4d97202044d060.jpg>
- URL 3. <https://i.pinimg.com/736x/a1/4c/b6/a14cb66a148cb091ff4214fdb8d39d8.jpg>
- URL 4. <https://i.pinimg.com/736x/9e/a0/e4/9ea0e4e238115f2fb321e5776a81d70e.jpg>
- URL 5. <https://i.pinimg.com/736x/84/b6/15/84b615069a4e304055716381d32d5872.jpg>
- URL 6. <https://i.pinimg.com/736x/71/2f/f9/712ff96240d1f2696c35f228c38dc024.jpg>
- URL 7. <https://i.pinimg.com/736x/f9/e7/1a/f9e71a7de7c3e8ef2c34ce0b78448781.jpg>
- URL 8. <https://i.pinimg.com/736x/37/7d/d5/377dd59e9f76ebff052c159411e1b807.jpg>
- URL 9. <https://i.pinimg.com/736x/00/84/53/008453bdd9910e856dbd12d4052310f6.jpg>
- URL 10. <https://i.pinimg.com/736x/a6/e8/6c/a6e86cd5180d8026e27225a9774b97f6.jpg>
- URL 11. <https://i.pinimg.com/736x/03/ed/ce/03edce2e6397e38b12c0a87c2d8ec338.jpg>

URL 12. <https://i.pinimg.com/736x/60/19/a1/6019a1b06dd0c42369f6296a66f0fc4a.jpg>

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduklarını beyan etmektedirler.

Çatışma Beyanı

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedirler.

Yayın Etiği Beyanı

Bu makalenin planlanmasından uygulanmasına, veri toplanmasından veri analizine kadar tüm süreç boyunca "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümünde yer alan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerin hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve atıf kurallarına uyulmuştur. Toplanan verilerde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu çalışma değerlendirme için başka bir akademik yayın ortamına gönderilmemiştir.